

Hledání semínek

Podobenství o rozsěvači naruby: návrat na místa,
kde se zasívalo — co vyrostlo ze semínek Žalmu
23?

Záznam



Záznam kázání — spouští se od času 29:41, kde talk začíná.

Úvod



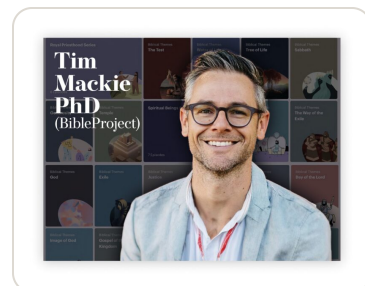
Jsem Matyáš Hájek, vedoucí mládeže z CB v Litomyšli. Živí mě tvorba grafiky, videí a webů. Ale tady jsem s vámi proto, že tohle mě fascinuje mnohem víc.

Ale těžce nejsem profík — takže rovnou radši vyložím karty na stůl, kdo mě nejvíc ovlivňuje a z koho jsem nejvíc čerpal i pro dnešní kázání: Dallas Willard, Martin Luther a Tim Mackie (BibleProject).

O rozsévači

Četli jsme si podobenství o rozsévači — a o tom běžně jsou kázání: kázající rozsévá semínka Božího slova. Dnes ale uděláme takový experiment.

Vrátíme se na místa, kde se zasívalo, a budeme pátrat po tom, co se stalo s dříve zasetým semínkem. Zkusíme ho najít a uvidíme, co z něj vyrostlo.



5 Vyšel rozséváč rozsívat semeno. Když rozsíval, padlo některé zrno podél cesty, bylo pošlapáno a ptáci je sezobali. **6** Jiné padlo na skálu, vzešlo a uschlo, protože nemělo vláhu. **7** Jiné padlo doprostřed trní; trní rostlo s ním a udusilo je. **8** A jiné padlo do země dobré, vzrostlo a přineslo stonásobný užitek.“ To řekl a zvolal: „Kdo má uši k slyšení, slyš.“ ... **11** Toto podobenství znamená: Semenem je Boží slovo. **12** Podél cesty — to jsou ti, kteří uslyší, ale pak přichází ďábel a bere slovo z jejich srdcí, aby neuvěřili a nebyli zachráněni. **13** Na skále — to jsou ti, kteří s radostí přijímají slovo, když je uslyší; protože v nich však nezakořenilo, věří jen nějaký čas a v čas pokušení odpadají. **14** Semeno padlé do trní jsou ti, kteří uslyší, ale potom je starosti, majetek a rozkoše života dusí, takže nepřinesou úrodu. **15** Semeno v dobré zemi jsou ti, kteří uslyší slovo, zachovávají je v dobrém a upřímném srdci a s vytrvalostí přinášejí úrodu.

Lukáš 8,5–15 (výběr)

To se nás netýká

Na podobenství o rozsévači je zajímavé především to, že se nás vůbec netýká.

Aspoň tak jsem si to dříve myslel. Když mi někdo zvěstuje Boží slovo, nehrozí, že by padlo na skálu, do trní nebo na cestu. Jsem přece věřící, a tak mé srdce je automaticky ta úrodná připravená půda, do které jakékoli semínko Božího slova zapadne jako do peřinky a hned vyrostе.

To zní krásně — akorát že vůbec. Pokaždé, když sedáme ke kázání nebo otevíráme Písmo, pokaždé je to znovu boj o naše srdce. Vždycky hrozí, že nás o ně připraví ďábel, nebo starosti a rozkoše života, nebo pokušení.

**Tři kroky
studia teologie
podle Luthera:**

modlitba
meditace
zkoušky a pokušení

**Další
podobenství,
které se nás
“netýká”**



Tři kroky studia teologie

Studium teologie má podle Luthera tři kroky:

- **modlitba:** s modlitbou vstupujeme do Božího slova, modlitbou reagujeme na slyšené slovo
- **meditace:** rozjímáme nad Božím slovem
- **zkušenost pokušení a zkoušek** — to je náš vlastní experiment, kde poznáváme sílu a platnost Božího slova. Opravdu to funguje? Pak o tom můžeme mluvit s ostatními a má to svoji autoritu a sílu.

Kdo tím neprošel, kdo se jen seznámil s Písmem, ale neodpověděl osobně a svým životem, ten nemůže vědět, co Boží slovo říká — podobně jako Job: „Jenom zdáli o tobě jsem slýchal, nyní jsem tě spatřil tváří v tvář.“

Odkaz na Joba ovšem naznačuje, že teologie není bezbolestná činnost, ale spíše *passio* — spíše utrpení.

Řekněte — kdo takto postupuje s kázáním nebo čteným slovem?

Další

Další podobenství, které se mě vůbec netýká, je podobenství o člověku, který staví svůj dům na písku. Jsme přece věřící, staří církevníci, takže náš život stojí na pevném základu — na Kristu — na skále. Jenže o tom to podobenství není, že?

Dům na skále je o tom, kdo slovo slyší a jedná podle něj. Ale pokud nám slovo ani nepadlo na úrodnou půdu, pak podle něj těžko můžeme jednat.

Obě podobenství se nás týkají. Hrozí, že i když k nám o Bohu někdo mluví, že to z nás církevníků steče jak voda a nic to s námi neudělá. A taky hrozí, že když nepoznáme Písmo v jeho ostrosti, náš dům se ocitne na písku a je pak zranitelný.

Případová studie

Případová studie

jak šli bratři do světa
na zkušenou

Indikátory vzrostlého semínka

pochybnosti
ohlédnutí

5.Moj. 8

- 2 **Připomínej** si celou tu cestu, kterou tě Hospodin, tvůj Bůh, **vedl** po čtyřicet let na poušti, aby tě **pokoril** a **vyzkoušel** a **poznal**, co je v tvém srdci, zda budeš dbát na jeho přikázání, či nikoli.
- 3 **Pokořoval** tě a nechal tě **hladovět**, potom ti dával jíst **manu**, kterou jsi neznal a kterou **neznali** ani tvoji otcové. **Tak ti dával poznat, že člověk nežije pouze chlebem**, ale že člověk žije vším, co vychází z Hospodinových úst.
- 4 Po těch čtyřicet let tvůj šat na tobě nezvetšl a noha ti neotekla.
- 5 **Uznej tedy** ve svém srdci, že tě Hospodin, tvůj Bůh, **vychovával**, jako vychová muž svého syna.

Bratři

Chtělo by to nějaký konkrétní příklad Písma, které vám i mně bylo nedávno zvěstováno, abychom společně mohli zkoumat, jestli s námi něco udělalo. Abychom zpětně ohledali místo, kam spadlo to semínko, a podívali se, jestli z toho semínka něco vyrostlo.

Před čtyřmi roky jste prošli sérií 9 kázání na Žalm 23. I mě v podobnou dobu Otec školil o Žalmu 23 — a tak si ho připomeňme a společně zapátrejme, jestli semínko vzrostlo a na jakém základu náš dům stojí.

Dá se říct, že jsme jako bratři, které si otec k sobě zavolal, dal jim jednu radu a vypustil je do světa. A teď se tu po čtyřech letech setkáváme, abychom si vyprávěli, co za dobrodružství máme za sebou a jak jsme s radou naložili.

Jdeme si ho přečíst?

Pochybnosti

Jedním indikátorem, který ukáže, jestli ve vás Žalm 23 zakořenil, jsou některé pochybnosti.

Jeden bratr se spoustou let života v církvi a se skvělou nedělní docházkou 😊 se mnou otevřel diskuzi na téma, jestli modlitba funguje — jestli Bůh reálně reaguje na naše prosby. Je v pořádku mít pochybnosti, ale jedno je jisté: rozhodně v něm nezakořenil a neotestoval v praxi Žalm 23, který je o životě v blízkém tandemu s Bohem.

A tak se můžete ptát i sami sebe — myslíte, že Bůh reaguje? Pokud v otázce nemáte jasno, pak vás zvu: začněte testovat Žalm 23 v praxi.

Ohlédnout se zpět

Druhým testem, jestli Žalm 23 zakořenil, by mohlo být ohlédnutí se zpět. Přečtěme si 5. Mojžíšovu 8,2–5:

2 Připomínej si celou tu cestu, kterou tě Hospodin, tvůj Bůh, vodil po čtyřicet let na poušti, aby tě pokořil a vyzkoušel a poznal, co je v tvém srdci, zda budeš dbát na jeho přikázání, či nikoli. **3** Pokořoval tě a nechal tě hladovět, potom ti dával jíst manou, kterou jsi neznal a kterou neznali ani tvoji otcové. Tak ti dával poznat, že člověk nežije pouze chlebem, ale že člověk žije vším, co vychází z Hospodinových úst. **4** Po těch čtyřicet let tvůj šat na tobě nezvetšl a noha ti neotekla. **5** Uznej tedy ve svém srdci, že tě Hospodin, tvůj Bůh, vychovával, jako vychovává muž svého syna.

Deuteronomium 8,2–5

Jestli tohle není Žalm 23 v praxi, tak už nevím... Ohlédněme se tedy zpět: vidíme stopy Písma, jak utvářelo naše rozhodnutí? Vidíme třeba stopy Žalmu 23? Pojdme si jej ve zkratce připomenout.

Hospodin je můj pastýř



Dovolte mi připomenout Žalm 23 dvěma příběhy.
První z nich je takový polosen, který se mi odehrál v hlavě, když jsem se modlil nad Žalmem 23. Příběh se odehrává na dvoře krále Davida, protože to on je označován jako autor:

Audience u krále

Královstvím se roznesl králův výrok „Hospodin je můj pastýř“ a vzbudil nemalý poprask. Do audienční síně si to rázoval rozzlobený velitel vojsk a jeden ze starších vážených kněží. Ještě než ceremoniář pokynul, spustil své námitky velitel vojsk, kterému imponoval silný král a vůbec se mu nelíbil ten slabošský výrok: „To je strašná řeč. Který vládce kdy takhle o sobě mluvil? „Hospodin je můj pastýř.“ Jste pouhou ovcí? Nejste snad král? Vaši vojáci jsou vaší ochranou a nepřátelé se vás bojí. Vybuďoval jste silné království na vlastních moudrých rozhodnutích, i následníka jste nám dal. Nejste přece hloupá bezbranná ovce...“

(A v síni leckterý dvořan té řeči přikyvoval. Král to krapet se svou zbožností přehání. Ani oni přece nejsou žádné ovce, žádní hlupáci. Mají ve správě nemalé polnosti a služebnictvo. A co se Boha týká, plní si své povinnosti: přinášet předepsané oběti Bohu je dobré, ale do některých věcí si Bohem mluvit nedají. To oni se rozhodnou, jestli sestoupí k Bohu, aby s ním promluvili třeba i jindy než v čase stanovených modliteb a svátků. Od modliteb jsou tu přece kněží. Každopádně nejsou ovce — svůj život vedou sami.)

Ale král David jen kroutil hlavou... a ještě ani nestačil odpovědět a hrnul se na něj opačný dotaz, který umlčoval prvního tázajícího.

Kněze popudil výrok „Hospodin je můj pastýř“ z jiného důvodu. Byl starší — vousy mu sahaly po hrudník — a hlubokým hlasem se doptával: „Hospodin, který vdechl život všemu živému, který zaplnil oblohu hvězdami — ten že je

tvým pastýřem? Proč myslíš, že by se stvořitel nebe a země zabýval tvými každodenními starostmi?“

(A jiní dvořané stáli opodál a svými životy přikyvovali, protože v Boha sice věřili, ale byl jim vzdálený — tak, jak to popisoval kněz.)

Král nad oběma kroutil hlavou a oběma odpověděl jednou odpovědí: „Když jsem ještě jako mladík pásal ovce, byl jsem to snad jen já sám, kdo porazil lva a medvěda? Myslíte, že sám ve své síle bych se postavil Goliášovi a pak tisícům nepřátel? Pomazal jsem snad sám sebe za krále? Ani tíhu koruny nenesu já sám. Hospodin je můj pastýř.“

Tak odpověděl král oběma: jak vojevůdci, kterému se zdál Bůh pro běžný život zbytečný, tak knězi, kterému se zdál Bůh příliš velký a vzdálený na to, aby se zabýval našimi

Audience krále vlastní příběh

Mimi králové

Nejsme sice král David, ale každý z nás má své království.

Už děti to znají: jedna z prvních slov jsou „moje“ a popisují, co všechno spadá do jejich království a nad čím oni rozhodují. A říkají „ne, ne, ne“ a tím všechny ve svém okolí usazují na patřičné místo, protože ve svém království si rozhodují sami.

Mimi králové



hranice Božího království

podle modlitby Otče náš

Hranice Božího království

Stejně tak hranice Božího království sahá tam, kde se koná jeho vůle — a my víme z modlitby Otče náš, že to je primárně v nebi, a modlíme se za to, aby to tak bylo i na zemi.

Před pádem

Vzpomeňme, jaké bylo uspořádání kdysi ještě před pádem:

I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“

Genesis 1,26

Ano, Adam byl svým způsobem králem nad celým stvořením — ale současně byl pod Božím královstvím. To Bůh určil pravidla a jeho vůle byla nade vším. Ale pak přišel čas vzpoury a Adam s Evou řekli „bude po našem“ a své království osamostatnili — a to byl jen začátek jejich pádu. Teď v Žalmu máme vykreslenou realitu jako ze situace před pádem. Tím, kdo vede, je Bůh — a David podřizuje své království Bohu. Je to život v Božím království. Ve vzájemné každodenní spolupráci s Bohem.

Před pádem

**Boží království
na dosah**

podobně jako elektřina



domy a statky
rozjímání
klekání
podoba

Kristus

O pár století později bude po zemi chodit Kristus — a jeho zprávou je: Boží království je na dosah. A všichni to na jeho skutcích viděli. A Kristus všechny znovu zve: Vykašlete se na svoji samovládu — pro tu jste nebyli stvoření, zbytečně se v ní trápíte. Místu, kde Bůh přebývá a vládne, se říká nebe — ale i na zemi je pro běžné smrtelníky Boží království na dosah.

Stejně jako elektřina je na dosah — nemusíte se trápit se svíčkami a vařením na ohni...

Otázky na tělo

- A teď je otázka na nás: držíme si svá království, nebo žijeme v realitě Božího království? Je Hospodin naším pastýřem? Podřídili jsme mu svá království?
- Jsou vaše domy a statky jen vaše, nebo jsou jeho a vy jste jen správci?
- Sami meditujeme nad jeho slovem, abychom chápali, jaká je vůle krále, který stojí nad námi?
- Klekáme před ním denně na kolena v modlitbě, protože jsme mu podřizeni a protože nechceme a nemusíme své starosti řešit sami ve vlastním království a z vlastních sil?
- Vidíme, že se postupně měníme do podoby Kristovy?
- Udělali jsme v tom za poslední čtyři roky pokrok?

Jsem přesvědčen, že se blíží čas, kdy mnohé sbory, jejich kazatelé a vedoucí řeknou: „Všechno je o učednictví. Všechno je o proměně charakteru a srdce do podoby Kristovy.“ Pokud jste někdy nahlédli do Nového zákona, možná jste došli ke stejnému závěru. Je těžké to minout.

Máme za sebou opravdu dlouhé období, ve kterém převažující teologie neměla s učednictvím nic společného. Šlo jen o to správně věřit. Pokud správně věříte, Bůh dohlédne na to, abyste neskončili na špatném místě, ale na dobrém místě. A mohli jste mít naprosto katastrofální charakter a stejně vás čekalo to dobré místo. Stačí správně věřit. (...)

Kdyby církev žila v učednictví a podobala se Kristu, pak by dokázala plnit své poslání, přinášela by změnu a nikdo by se církvi nesmál. Říkám to s nadějí, ne kritikou, protože vím, kdo je opravdovou hlavou církve.

Dallas Willard

Podobně mluví C. S. Lewis — je to to hlavní, o co vlastně jde na prvním místě.

**Situaci
komplikuje
neviditelnost**
Židům 11:27

Situaci komplikuje neviditelnost

Je pravda, že situaci komplikuje, že náš pastýř není vidět.

Kdyby Bůh byl vidět a my před očima měli jeho slávu, byl by to konec hříchu — v realitě jeho slávy bychom těžko mohli zhřešit. Úplně by to převálcovalo naši vůli. Proto je uspořádání jiné — je potřeba jej hledat. Není vidět ani slyšet, dokud my sami nebudeme hledat a chtít slyšet. To znamená primárně hledět na to, co je neviditelné, a ne na to, co je viditelné.

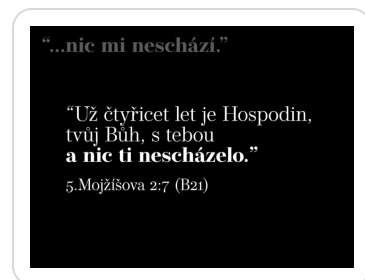
Ve víře opustil Egypt a nebál se faraonova hněvu, neboť se pevně držel Toho, jenž je neviditelný, jako by ho viděl.

Židům 11,27

Nic mi neschází

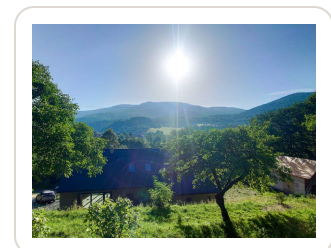
„Nebudu mít nedostatek.“ V anglickém překladu: „I lack nothing.“ Tedy není nic, co by mi scházelo — teď ani v budoucnu.

Je to šokující výrok, a tak jsem se po něm pídil — co v praxi znamená. Díval jsem se do Písma, kde se tenhle obrat ještě objevuje, a v 5. Mojžíšově 2,7 zaznívá výrok, který shrnuje celou tu anabázi, kdy Izraelci putovali po poušti:



„Už čtyřicet let je Hospodin, tvůj Bůh, s tebou
a nic ti nescházelo.“

5. Mojžíšova 2,7 (B21)



Scházelo jim na poušti něco? Teď by to chtělo reportéry — vyslat je mezi Izraelce putující po poušti a za Mojžíšem. Jaké odpovědi bychom dostali? Záleží, koho byste se zeptali.

Izraelci hooodně křičeli, že mají hlad, žízeň, že na poušti pomřou. Pokud byste se zeptali Mojžíše, řekl by: když jsme měli hlad, dostali jsme najíst; měli jsme žízeň a dostali jsme napít; útočili na nás a byli jsme zachráněni.

Na jedné straně tedy vidíme Mojžíše (a není sám) a na druhé je reptající lid. **Oba tábory mají žízeň a rozdíl je jen v tom, jak stráví ten čas čekání, než přijde Boží záchrana:**

- jedni se strachují o svůj život, jsou v brutálním stresu, nadávají a reptají, trpí;
- zatímco Mojžíš má už za život nějaké zkušenosti s Bohem, důvěřuje mu — tíží ho mnohem víc reptání lidí než jeho vlastní hlad nebo žízeň. Modlí se a čeká. Kateřina Sienská, Terezie z Avily a leckterý mnišský řád by s ním ještě rádi hladověli, aby se postem mohli přiblížit k Bohu a skrze těžký čas zjistili, co v nich je.

Mojžíš i lid dostali vodu a jídlo ve stejný čas. Úleva přišla oběma skupinám ve stejný čas. Pro jedny to ale byla jen přestávka před dalším kolem reptání — druzí se mohli radovat, že Bůh vyslyšel jejich prosby a je věrný. Jejich důvěra v Boha rostla. A byli připraveni snad i na další zkoušky. **Vidíte ten rozdíl?** Právě proto jen ti, kdo vyznávají „Hospodin je můj pastýř“ — ti, kteří jsou učedníky Boha, kteří se na něj obraceli v modlitbách a pak přijímali vyslyšené modlitby, protože modlitby fungují — jen ti dokáží vyslovit pravdivý, ale na první pohled absurdní výrok: **„Nic mi nechybí.“** I přesto, že to nebylo vždycky lehké.



Ohlédněme se tedy zpátky — na všechny ty těžké časy — a pokud jsme v tom byli s nadějí v Boží pomoc, uznejme, že v tom byl Bůh s námi. Že nás vychovával.

Řeknu vám o svých těžkých časech, které mě těžce pokořovaly, ale na které teď s velkou vděčností vzpomínám. Ostatně někteří z vás u toho byli!

Chalupa

Běžně pracuji hlavou, zavřený u počítače. Ale přišel čas, kdy jsem zatoužil po přírodě a chtěl jsem makat rukama, abych si u ní pročistil hlavu.

A přesně na den mých narozenin nám do klína spadla chalupa — a s ní úpis bance, že ji musíme zrekonstruovat. A šli jsme do toho svépomocí, takže nás čekala spousta manuální práce. Jeeej 😊

Přibližně v téhle fázi mi začaly sednout vousy a modlitba Žalmu 23 se natrvalo usídlila na ploše mého mobilu. Pokud se vám nedělá z toho pohledu fyzicky špatně, je to jen proto, že není vaše zodpovědnost dát tohle do kupy a že nejste ajťák s takřka nulovou zkušeností ve stavebnictví 😊

Každopádně taková chalupa vám dá naprosto fantastický boost pro váš modlitební život. Z teoretických otázek víry se stávají ryze praktické otázky: za co se můžu modlit, jakou pomoc od Boha můžu očekávat. A pomoc mi přišla z Olomouce. Jak jsem si vedl? Druhý ajťák.

Chalupa — vlastní příběh

Závěr

Luther říká: **Zapomínání je v pořádku.** Teologie je o učení a zapomínání a novém učení.

Důležité ale je, že ta setkání s Písmem nás nesmí ponechat stejné. Změní nás a vybaví pro zkoušky, nabírání zkušeností.

A tenhle nekonečný příběh není o vystupování do výšin k Bohu, ale o sestupování do hlubin zkoušek s Bohem.

**Luthерово
zapomínání**

*Ve víře opustil Egypt a nebál se faraonova
hněvu, neboť se pevně držel Toho, jenž je
neviditelný, jako by ho viděl.*

Židům 11,27